

[Nielsen Mann.]

og at der ved Siden deraf ogsaa bliver Plads for, at den enkelte kan udpege de Dyr, han ønsker at erhverve. Det var det Ønske, jeg i hvert Fald tilsigtede at give Udtryk for, og jeg forstod paa Ministeren, at han ikke var afvisende over for det, men da der kommer Udvalgsbehandling, kan vi jo nærmere forhandle om dette Forhold.

Korsgaard: Den højtærede Minister og den ærede Ordfører for det radikale Parti var begge inde paa at tale om Kyndighed i Handel. Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Oluf Johansen) mente jo, at Handel var noget, som unge Mennesker ikke havde saa forfærdelig megen Forstand paa. Det kan nu stille sig noget forskelligt, men jeg giver det ærede Medlem Ret i, at i Almindelighed har den unge Mand mindre Forstand paa det end vi andre, der er blevet ældre; det ligger jo ogsaa noget i den Erfaring, vi andre har indhøstet. Men jeg vil gerne gøre den ærede Ordfører for det radikale Parti opmærksom paa, at den unge Mand skammer sig ikke ved at raadføre sig. Han gaar som Regel hen og siger til sin Nabo og gode Ven: Hør, gaa lige med hen og se paa det og det Dyr. Den lidt ældre vil derimod mange Gange sige til sig selv: Nu er jeg blevet saa gammel, at jeg egentlig skulde kunne handle selv, og saa handler han selv, og saa gaar det, som den højtærede Minister sagde, somme Tider galt, saa at det undertiden bliver en lidt dyr Fornøjelse at gaa til Marked. Om jeg just vilde have sagt det saa stærkt, som den højtærede Minister gjorde: at det meget ofte er Husmanden en dyr Fornøjelse at gaa paa Marked, er jeg nu ikke sikker paa, for jeg tror, at Folk ofte ser paa, hvad de andre Dyr bliver solgt for, og som Regel faar Sælgeren paa Markederne nogenlunde det, Dyret er værd.

Naar den ærede Ordfører for det radikale Parti mener, at der intet er til Hinder for, at Medlemmerne af en Indkøbsforening ogsaa efter denne Centralisation kan handle selv, ved jeg ikke, om dette holder Stik. Det gør det maaske, men der er dog et Men derved, for hvis nu et Medlem af Indkøbsforeningen har fundet ud af, at derhenne staar der et Dyr, som passer ham, og til en Pris, som han og Sælgeren er blevet enige om, forstaar jeg det saadan, at saa har han dog ikke Lov til uden videre at købe det; han skal have Indkøbsforeningens Tilladelse dertil, enten det nu bliver Bestyrelsen eller vedkommende Tillidsmand, der skal give Tilladelsen. Vedkommende Tillidsmand, vedkommende Bestyrelse skal hen og se paa

Dyret, og selv om han faar Tilladelse til at købe det, vil der altid løbe nogle Udgifter paa. Dyret vil derfor i alle Tilfælde, saa vidt jeg forstaar, blive vedkommende Køber dyrere, end det vilde være blevet, hvis han havde købt det frit.

Jeg forstaar ikke rigtig, at den ærede Ordfører for det radikale Parti kan mene, at den Maskinhandel, Redskabshandel, der i Øjeblikket sker mellem den mindre Jordbruger og hans Haandværker, vedblivende kan finde Sted, efter at Indkøbsforeningerne er blevet centraliseret paa denne Maade. Det ærede Medlem kan næppe selv tro paa, at det vil komme til at gaa saaledes. Jeg tror, som jeg har sagt — og det er efter min Mening ikke blevet imødegaaet fra nogen Side —, at denne Centralisering i høj Grad vil komme til at gaa ud over Landsbyens Smed, Landsbyens Haandværker, Landsbyens mindre Fabrikant. Disse Indkøb vil formodentlig komme til at ske fra Steder, hvor man raader over mere Maskinkraft, og dette vil, som jeg sagde i mit første Indlæg, gaa ud over den mindre Haandværker. Jeg tror, det vil medvirke til at forværre Arbejdsløsheden, som jo desværre er stor nok i Forvejen.

Oluf Johansen: Maa jeg sige til den ærede sidste Taler, at jeg tror ikke, han har helt Ret i sin Bedømmelse af, hvordan den unge Mand opfører sig, naar han kommer paa Marked. Det er maaske, naar alt kommer til alt, et rent individuelt Spørgsmaal, et Spørgsmaal om, at en har større Tillid til sig selv end en anden, og at han maaske netop paa Grund af denne Selvtillid ikke kan tænke sig at gaa hen til en anden og spørge om Raad. Mange af de Handeler, som er til Skade for Køberne, skyldes efter min Mening netop, at de yngre ikke har Dristighed til at gaa til andre og bede om Hjælp.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Køber og Sælger kan jeg ikke se, at den Centralisering, vi her er inde paa, i nogen Maade vil hindre Folk i at handle selv. Og dette, at en Tillidsmand, eller hvem det nu er, fra Organisationen skal godkende Købet, eksisterer jo i Virkeligheden i Forvejen. I de bestaaende Driftslaane-foreninger, hvor man arbejder paa en Maade, der giver fuld Sikkerhed, har man jo allerede godkendt Princippet, idet de, der staar som Tillidsmænd for Organisationen, skal have en Sikkerhed for, at Laanet ydes paa et forsvarligt Grundlag.

Hermed sluttede Forhandlingen.